

FERIZOVIĆ, Taib
Former Yugoslavia Witnesses Documentation Project
Serbian
RG-50.586*0022

U ovom intervju-u Ferizovic Taib, koji je rodjen 10/07/1922. godine u Babunovicima kod Srebrenika opisuje svoje ratno iskustvo u periodu od 1943. godine do 1946. godine. On se 1943. godine pridruzio partizanima I vecinu rata proveo u logoru u Hamburgu u kojem je jedva preziveo. U ovom intervju-u on se fokusira na tegobe rata, teske uslove u razlicitim koncentracionim logorima, I odnosu vojnika prema lokalnom stanovnistvu I zatvorenicima.

Box 1, Tape 1

[01:] 00:00:41 – [01:] 08:31:01
00:00 – 09:00

Govori svoje ime i prezime i mesto rođenja; objasnjava da se 1943. godine pridruzio partizanima za vreme drugog svetskog rata; pominje da je bio zemljoradnik pre početka rata; opisuje kako je video dvanaestoro ubijenih Jevreja koji su uglavnom bili deca, zene i stariji ljudi; pominje da su se krili u kući jednog čoveka pre nego što su Nemci doznali i streljali ih; objasnjava kako su ustashe pripadale vojski Ante Pavelića i kako su bili pod komandom Nemaca ali su se bolje odnosili prema lokalnom stanovništvu Srebrenika nego Nemci; pominje kako su ustashe ubile njegovog oca na pijaci jer se on pridruzio partizanima; opisuje kako mu je njegov komsija koji se priključio ustashama saopštio da je ubio hodzu; opisuje kako su ustashe ubijale sve koji nisu hteli da im se priljuče ili ih zatvarali u zatvor u Jasenovcu; pominje da je se on pridruzio Titovoj vojski; pominje da je bio prisutan kada su ustashe ubile hindekepiranu osobu jer nije htio da se priključi ustashama; opet pominje kako su ustashe ubijale i zatvarale u zatvor u Jasenovcu; opet pominje kako se on priključio partizanima i kako su Nemci i ustashe zarobili njegovu cetu; pominje da je 42 vojnika iz njegove cete bilo zarobljeno a 58 je palo mrtvo; pominje da su preziveli vojnici iz njegove cete bili proterani u Gracanicu gde je bila ustaska komanda; pominje da je posle toga proteran u Zagreb gde je bio lociran ustaski logor odakle su slali ljude za Nemacku; odgovara na pitanje i objasnjava da je u Gracanicu bio 5-6 dana i kako nije mogao videti brata kad mu je dosao u posetu; opisuje kako su zatvorenici bili verbalno i fizicki zlostavljeni ali niko nije bio ubijen; pominje kako je odatle transportovan vozom u logor u Zagrebu i kako je u vagonu proveo 3 dana; odgovara na pitanje i govori da je to bilo oko Nove Godine 1943. godine; opisuje kako su u logoru u Zagrebu ubijali i bacali tela u reku Savu; pominje da je odatle premesten u drugi logor i konačno u logor u Hamburgu.

[01:] 08:31:02 – [01:] 14:19:16
09:01 – 14:53

Odgovara na pitanje da li je prisustvovao ubistvima zatvorenika u logoru u Zagrebu i opisuje kako su mrtva tela bacana u reku Savu; pominje da je naziv tog logora bio Kanal broj 1; pominje da je tu bio 2 meseca i odatle je presao u Nemacki logor-Grac [Graz, city in Austria] gde je bilo dosta Rusa i Italijana; pominje da je posle toga prenesten u Hamburg; odgovara na pitanje i ponovo opisuje kako su fizicki zlostavljenici i omalovazavali zatvorenike u logoru u Zagrebu; opisuje kako su u logoru u Gracu lezali na podu i dobijali dva krompira dnevno za jelo; pominje da je tu bio dva meseca i kako je straza vredjala zatvorenike ali ih nisu ubijali; pominje kako je najduze vremena proveo u logoru u Hamburgu [Hamburg, city in Germany]; pominje kako je 42 zatvorenika prenesteno u logor u Hamburgu a samo 7 se vratilo; pominje da je vecina umrla od gladi i tifusa; govori kako su ga Amerikanci oslobođili 1945. godine a on je u logoru ostao do 1946. jer je bio iznemogao; opisuje kako nisu mogli krv da mu izvade i kako su mu rekli da je bio na samrti; pominje da su mu doktori rekli da bi umro za deset dana da Amerikanci nisu dosli da oslobođe zatvorenike; opisuje kako se narednih godina dana oporavljao i konacno dosao kući u maju 1946. godine; pominje da je u logoru u Hamburgu bilo mnogo Rusa, Italijana, Madjara, Poljaka, ukupno 42,000 zatvorenika; pominje da su tu zatvorenici umirali od gladi i zime a da su zatvorenike streljali u logoru u Dahovu. [pauza]

[01:] 14:19:17 – [01:] 24:18:22

14:54 – 25:52

Odgovara na pitanje kako je saznao za ubistvo dvanaestoro Jevreja koje je pomenuo na pocetku price; objasnjava da je cuo od drugih ljudi i da je sam otisao da se uveri; opisuje da su bili streljani i da su partizani kasnije odneli njihova tela i sahranili; odgovara na pitanje da li je video jos neka ubistva u selu i pominje da su ustashe ubile dvojicu njegovih komisija; pominje da je video ubistvo jednog od njih; pominje kako mu je isti covek koji je ubio hodzu pretio u Gracanici da ce i njega ubiti; opet pominje kako je prisustvovao ubistvu hendikepiranog coveka; odgovara na pitanje i govori da se logor u Hamburgu u kojem je bio zvao Dresden; opisuje da je tu u logoru bilo mnogo nemacke vojske i kako su zatvorenici morali upregnuti da vuku kola puna hrane za nemacke vojнике; opisuje kako je jedan od nemackih vojnika jednom prilikom rekao: "Kola su dobra ali su konji losi"; pominje kako je po cetvoro zatvorenika bilo upregnuto da vuku i drva za kuhinju; pominje kako su morali da vrse nuzdu u buretu i kad se napuni dvojica zatvorenika bi izneli da isprazne; opet pominje da su uslovi toliko bili losi da je on iznemogao toliko da nije mogao hodati; opet pominje da su mu doktori rekli da bi za deset dana umro; pominje da je posle zavrsetka rata primao po dve injekcije u grudi svake subote; odgovara na pitanje da li je bilo mnogo zatvorenika koji su umrli zbog iznemoglosti i opisuje kako su zatvorenici svakog dana kopali velike lame i svako jutro mrtvi zatvorenici bi bili izneseni traktorom i zakopani u takvu jamu; napominje da je on jedva preuzeo; odgovara na pitanje da li su uslovi u Zagrebu bili slicni uslovima u Hamburgu i odgovara da je i u Zagrebu morao da vuče drva za vojsku i kako su mrtve zatvorenike bacali u reku Savu; ponovo pominje kako su u Hamburgu bacali tela mrtvih zatvorenika u lame koje su kopali svaki dan; odgovara na pitanje i vraca se na pocetak intervjeta i ponovo opisuje kako je video ubijene Jevreje koje je nemacka vojska streljala; pominje kako su partizani kasnije njih sahranili ali su posle rata njihova tela iskopana i odnesena.